

**ВІТАЛЬНЕ СЛОВО
РЕКТОРА ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ,
ПОЛКОВНИКА ПОЛІЦІЇ,
КАНДИДАТА ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТА
ДМИТРА ВОЛОДИМИРОВИЧА ШВЕЦЯ**

Шановні учасники конференції!

Дозвольте від імені колективу університету і від себе особисто привітати вас у стінах нашого навчального закладу. Ми пишаємося тим, що саме він став ініціатором і незмінним місцем проведення цієї конференції, яку вже можна вважати традиційною. Досвід проведення попередніх конференцій беззастережно свідчить про велику їх користь для закладів вищої освіти МВС і Національної поліції України. Упевнений, що й сьогоднішній науковий захід стане важливим етапом у справі підготовки кадрів для поліції.

Проблема вдосконалення підготовки поліцейських сьогодні набуває особливої гостроти. Причинами цього є, з одного боку, необхідність продовжити рішучу переорієнтацію освітньо-виховного процесу на ламання стереотипів, які десятиріччями формували психологію охоронців правопорядку. Головне завдання реформування системи МВС стосовно поліції – перетворити останню з карального органу радянських часів на структуру, яка обслуговує населення під гаслом «Служити і захищати». У цьому напрямі зроблено багато, але стереотипи свідомості є дуже стійкими, їх одноразовим натиском не змінити.

З іншого боку, ще не подолано наслідки поспіху та непрофесіоналізму в проведенні першого етапу реформи поліції, а саме створення патрульної поліції. Хоча і встановлено достатню тривалість початкової підготовки у стінах навчального закладу, але стажування, потрібного для новачків навіть більше, ніж для наших старшокурсників, ми досі не маємо. У той же час формування стійкого кадрового ядра патрульної поліції внаслідок плинності кадрів ще далеко не завершено. Тобто випускники курсів початкової підготовки мають обмежені можливості переймати досвід практичної роботи у старших товаришів по службі. Сумні наслідки відомі всім. Не так вже і давно від кулі злочинця біля харківської мерії загинув працівник поліції. Не помилюся, якщо однією з причин трагедії назву неготовність до дій в екстремальній ситуації.

Зараз у незаконному обігу перебуває маса зброї, боєприпасів, вибухівки. Дуже велика ймовірність того, що працівник поліції зіштовхнеться зі збройним опором, виявить саморобні вибухові пристрої тощо. Упевнений, що підготовка до таких ситуацій має стати більш змістовною та конкретною, з доведенням необхідних навичок до автоматизму. Лейтенант поліції Владислав Жмуров, який минулого року закінчив наш університет, здійснюючи огляд виявленого місця переховування боєприпасів, отримав тяжкі поранення від вибуху. Вважаю, що елементарними навиками безпеки під час поводження з вибухонебезпечними предметами повинні володіти не тільки працівники вибухотехнічної служби, а й усі працівники поліції.

Можна також говорити про існування кадрового голоду в підрозділах Національної поліції, насамперед у тій же патрульній поліції. Це змушує, так би мовити, опускати планку вимог до кандидатів на службу. Однак це може призвести до небажаних наслідків, адже специфічну поліцейську службу може нести далеко не кожний. Отже, переглядаючи критерії відбору на згадану службу, треба знайти «золоту середину». Це завдання і для психологів, і для інших категорій практиків та науковців. Що стосується рівня фізичної підготовленості,

то тут, на мій погляд, за відсутності медичних протипоказань цілком можливо у процесі навчання, в тому числі первинної підготовки, усунути прогалини. Але у зв'язку з цим виникає потреба в індивідуалізації курсу фізичної підготовки, над чим і слід попрацювати відповідним фахівцям. Треба також зазначити, що осіб, які, незважаючи на всі зусилля викладачів, так і не досягли необхідного рівня фізичної підготовленості, доведеться відрасувувати. Ми не маємо права піддавати загрози їхнє життя та здоров'я, як і життя та здоров'я тих, кого вони повинні захищати. А щоб не витратити даремно кошти й час на непридатних до роботи поліцейськими, доцільно встановити певний строк, протягом якого вони повинні досягти потрібних результатів.

Потребує подальшого вдосконалення нормативна база. Це стосується й Закону України «Про Національну поліцію». Хоча до нього внесено певні зміни та доповнення, над ним ще треба працювати, у тому числі в частині підготовки кадрів для поліції. Втім, у цьому немає нічого надзвичайного. У сучасному суспільстві зміни відбуваються набагато швидше, ніж раніше, і законотворча діяльність повинна реагувати на виклики сьогодення. Багато аспектів питань підготовки кадрів для поліції все ще очікують свого врегулювання підзаконними актами різного рівня. Таким чином, є до чого докласти наукові знання та практичний досвід, а їх учасникам конференції, як кажуть, не займати.

Із проблемами, про які йшла мова, у тій чи іншій мірі зіштовхуються й наші іноземні колеги. Досвід їх вирішення має для нас неабияке значення. Тому я радий вітати учасників конференції з інших країн. Особливого значення набуває також поєднання наукових досягнень із досвідом практичних працівників. Адже саме практика є критерієм істини, хто б і що не казав. Присутність сьогодні серед нас багатьох працівників органів та підрозділів поліції вселяє впевненість у досягненні нашої конференцією поставленої мети – вдосконалення підготовки поліцейських.

Що стосується навчально-методичного забезпечення підготовки поліцейських, то до нього повною мірою має відношення сказане стосовно законодавства, нормотворчої діяльності, врахування практичного досвіду тощо. Нам дуже заважає тут інерція, ті ж стереотипи. Простою заміною в навчальних посібниках та підручниках слова міліція словом поліція справі не допоможеш. Треба поспішати за законодавством, підзаконними актами і насамперед за життям, треба прогнозувати зміни й готуватися до них заздалегідь. Тільки тоді ми матимемо якісне навчально-методичне забезпечення підготовки поліцейських. Наші колеги-практики дуже завантажені вирішенням важливих завдань, які ставлять перед ними держава та суспільство. Але я прошу знаходити час для рецензування методичних матеріалів, а ще краще – для участі в їх підготовці. Тільки тоді ми зможемо досягти належного рівня професійної підготовки.

Склад учасників сьогоднішньої конференції не залишає місця для сумнівів стосовно досягнення нею поставленої мети. Бажаю всім плідної роботи і творчого натхнення.